

Operatiivinen sopimus Turun kaupungin lasten kasvatuksen ja opetuksen pääprosessin suomenkielisten perusopetuspalvelujen tuottamisesta vuonna 2015

Sopimuksen tarkoitus ja osapuolet

Operatiivinen sopimus on kasvatus- ja opetuslautakunnan ja toimialan välinen sopimus perusopetuspalveluista. Operatiivinen sopimus sisältää tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet, tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, työvoiman käytön ja laatutavoitteet mittareineen. Lisäksi sovitaan siitä, miten uudistamisohjelman toimenpiteet toteutetaan tulosalueilla.

Toimintaympäristö ja sen mahdolliset muutokset

Taloudellinen toimintaympäristö ja sen asettamat haasteet

Perusopetuksen kouluja on 34. Tulosalueella toimii kolme yhteistyöaluetta. Pitkään jatkunut oppilaiden määrän väheneminen on pysähtynyt ja oppilasmäärä on kääntynyt alakouluissa kasvuun.

Perusopetuksen oppilaista 2171 eli noin 19 % on vieraskielisiä (maahanmuuttajataustaisia). Noin 11 % oppilasta tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan. Turun perusopetuksessa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa. Erikoisluokilla on oppilaita 1923, mikä on noin 17 % perusopetuksen oppilaista. Ulkokuntalaisia oppilaita on 592 (5%).

Oppilasmäärät

Kaupungin omat koulut	Suomenk. perusop. 2013-14	Suomenk. perusop. 2014-15
Esiopetus	66	68
Vuosiluokat 1-6, alakoulut	7 531	7646
Vuosiluokat 7-9, yläkoulut	3987	3894
Lisäluokilla	26	22
Erityisen tuen päätöksiä	1366	1332
Oppilaita yhteensä	11610	11630

Toimintatapoja koskevat keskeiset periaatteet ja niiden muutokset

Perusopetuksen laatuksiteerit on otettu käyttöön keväällä 2014. Ensimmäiset arvioinnit on tehty ja koulut kehittävät omaa toimintaansa niiden perusteella. Yhteisiksi tavoitteiksi laatuseminaarin perusteella nostettiin osallisuuden lisääminen, TVT:n käyttö opetuksen tukena ja sitoutuminen perusopetusta ohjaaviin asiakirjoihin, kuten esim. opetussuunnitelmaan.

Koulujen välistä yhdenvertaisuutta lisätään tukemalla haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja valtion erityisavustuksen myötä. Lisäksi on saatu erityisavustusta lukuvuodeksi 2014 – 2015 perusopetuksen opetusryhmien pienentämiseen 2 528 500, mikä vastaa 48 opettajan vuotuista työpanosta.

Sopimuksen tarkoittaman toiminnan resursointi

Seuraavassa taulukossa on esitetty perusopetuksen tuottamiseen varatut määrärahat. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna perustuu mm. siihen, että tilavuokrat on vuodelle 2013 kirjattu tulosalueen kustannuksiin, eikä yhteisiin menoihin kuten aikaisemmin.

	TP 2013 (EUR)	TA 2014 (EUR)	TAE 2015
Kustannuslaji	EUR	EUR	EUR
TOIMINTAKATE	102 797 930	103 039 677	101 451 801
TOIMINTATUOTOT	-10 356 460	-10 088 141	-10 262 154
TOIMINTAKULUT	113 154 390	113 127 818	111 713 955

Operatiivisen sopimuksen tavoitteet perusopetuksen tulosalueella

Strategisen sopimuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
2.2.2. Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää ja ammatillista koulutusta			<p>Tuetaan toisen asteen koulutukseen siirtymistä riittävällä yksilöllisellä ohjauksella</p> <p>Valmistelussa ja päätöksenteossa lisätään vaikuttamisen mahdollisuuksia luomalla toimivat rakenteet osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi</p> <p>Perusopetuksessa suunnataan resursseja lähikouluperiaatteen mukaisesti ennaltaehkäisevään työhön ja oppilaan oikea-aikaiseen kasvun- ja oppimisen tukeen</p> <p>Oppimista tukevat laadukkaat ja monipuoliset oppimisympäristöt</p>		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
	<i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>				
Oppilaalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa yleisen, tehostetun ja erityisen tuen palvelut lähikoulustaan	<p>Kouluilla on riittävä osaaminen ja resurssit oppilaan tukemiseen kolmiportaisen tuen mallin mukaan, valmiudet eriyttämiseen ja joustavat järjestelyt käytössä</p> <p><i>Palvelualuejohtaja, rehtorit, opettajat</i></p>	<p>Erityisopetus- ja tukiopetusresurssin määrä</p> <p>Perusopetuksen laadunarviointi, kasvun ja hyvinvoinnin tuki</p>	<p>Oppilas saa tarvitsemansa oikeantasoisien tuen</p> <p>Laadunarvioinnin tavoite arvio 3,1 asteikolla 1-4</p>	<p>Osa-aikainen erityisopetus väh. 0,07h/oppilas, tukiopetusresurssi 0,02 h/ oppilas.</p> <p>Lisäresurssia saa tehostetun ja erityisen tuen sekä vieraskielisten oppilaiden määrän mukaan</p>	<p>Kerhotoiminnan kehittäminen</p> <p>Liikkuva koulu</p> <p>Matikkamaa</p> <p>TVT-hankeet</p> <p>Romanioppilas perusopetuksessa</p>
Oppilaiden osallisuuden lisääminen kouluissa	<p>Oppilaiden osallistuminen koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen sekä heitä koskevien asioiden käsittelyyn.</p> <p>Yläkoulujen oppilaskuntatoiminnan koordinoiminen järjestäminen ja ohjaajien koulutus</p>	Perusopetuksen laadunarviointi, osallisuus	<p>Tavoitetaso 3,1 asteikolla 1-4</p> <p>Oppilaskuntatoiminnan toimintamalli valmis ja käytössä</p> <p>Koordinaattori aloittanut toimintansa ja</p>	<p>Oppilaskunnan ohjaajat</p> <p>Osallisuuden koordinaattorit (alakoulut ja yläkoulut)</p> <p>Turun lasten parlamentin toiminnan resurssi</p> <p>Nuorisovaltuusto</p>	<p>Liikkuva koulu</p> <p>Kerhotoiminnan kehittäminen</p> <p>OPS-työ</p>

	Yhteisöllinen oppilashuolto-ryhmä toimii lain ja opetus-suunnitelman mukaisesti kaikissa kouluissa <i>Rehtori, koulujen henkilöstö, oppilaat, palvelusaluejohtaja</i>		koulutusta järjestetty		
Opetussuunnitelmatyön eteneminen siten, että koulujen henkilöstö, huoltajat ja tärkeät sidosryhmät voivat osallistua sen laadintaan.	Oppiva OPS -prosessi Koulujen sisäinen OPS-työ Huoltajien kuuleminen vanhempainilloissa ja vanhempainfoorumeissa Oppilaiden osallistuminen Oppilaskuntatyö <i>Opetussuunnitelmatyön koordinaattori, rehtorit, KOPS-opettajat, muu henkilöstö</i>	Perusopetuksen laadunarviointi	Opetussuunnitelman sisäistäminen ja merkityksen ymmärtäminen kasvatus- ja opetus-työn perustana ja uuden opetussuunnitelman laadinnan eteneminen aikataulun mukaisesti	OPS-koordinaattori KOPS-opettajien palkkiot Oppiva OPS-kouluttajat (OPH:n rahoitus suoraan heille) aikaresurssi	TVT-hankkeet Osaava
Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen oppimisessa ja opetushenkilöstön taitotason ylläpitäminen ja kehittäminen tieto- ja viestintätekniikan käyttämisessä	Aktiivinen kouluttautuminen Vertaistuki Laitteistojen aktiivisen käytön mahdollistaminen Projektit, innovointi, yhteistyö <i>Rehtori, opettajat, TVT-vastaavat</i>	Perusopetuksen laadunarviointi Vuosittaiset TVT-kyselyt	Taidon ja käytön lisääntyminen ja monipuolistuminen nykytasosta Taso 3,1 asteikolla 1-4	TOP-keskuksen hankerahoitus sijaiskustannukset kouluttautumisen aikana TVT-vastaavien palkkio Laitehankinnat	TOP-keskuksen ja koulujen TVT-hankkeet NPDL (New Pedagogies for Deep Learning) Valtionavustus tasarvoa lisääviin toimenpiteisiin
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Henkilöstön taitotason nostaminen täydennyskoulutuksen ja opetus-suunnitelmatyön avulla <i>Rehtori, opettajat, OPS-koordinaattori, KOPS-opettajat, Suke, TVT-vastaavat, TOP-keskus</i>	Koulutus-suunnitelman mukainen täydennyskoulutus toteutuu Perusopetuksen laadunarviointi Osallistuminen OPS-työhön	Koulutus-suunnitelma toteutuu Henkilöstö osallistuu OPS-työhön Laadunarviointi 3,1 asteikolla 1-4	Koulujen määrärahat Sijaisjärjestelyt Keskitetty täydennyskoulutus	Matikkamaa Digipolut Liikkuva Koulu TVT-hankkeet Osaava

Strategisen sopimuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
Uudistamisohjelmat toteutuvat päätösten mukaisesti			Perusopetuksen luokkakokojen kasvattaminen keskimäärin 3 oppilaalla Uudistamisohjelman mukaisten ratkaisujen toteuttaminen		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
Perusopetuksen henkilöstömenoja sopeutetaan, mutta ryhmäkokoja ei kasvateta yleisopetuksen ryhmissä, jolloin mahdollisuus hakea perusopetusryhmien pienentämisen erillisvaltionavustusta säilyy.	Luokkakokoja ei kasvateta. OKM:n erillisvaltionavustus jatkuu kevätlukukauden ajan entisen suuruisena (2 528 500 € vuosille 2014 -2015 + lisärahoitus samalla ajankohdalle 521 600 €). Lukuvuodelle 2015 -2016 haetaan uutta rahoitusta. Vähennetään 10 Turun kaupungin omalla budjettirahoituksella palkattua koulunkäyntiavustajaa (U2:n velvoite) <i>Palvelualuejohtaja</i>	Opetustuntien määrä Avustajamäärä	- 20,6 htv -10 avustajaa	Vähennys: - 1 087 000 € - 100 000 €/5kk	U2 kohta 21
Tilankäytön tehostaminen	Sijoitetaan esiopetusta alakouluille yhä enemmän <i>Palvelualuejohtajat</i>	Alakoulujen tiloihin sijoitettujen esiopetusryhmien määrä	2 ryhmää	- 13 000 €/12 kk	U2 kohdat 19, 23 ja 26
Koulukuljetusvelvoitteiden	Etäopetuksen lisääminen	Uskontokuljetusten mää-	2 opetusryhmää etäope-	- 10 000 €/5kk	U2

arviointi ja vähentäminen	<p>edelleen pienryhmäisten uskontojen opetuksessa</p> <p>Yhteisten uskontotuntien pitäminen yläkouluissa (pilotointi)</p> <p>Kuljetukset lakisääteisellä tasolla</p> <p>Uudet sopimukset erityisopetuksesta ja valmistavasta opetuksesta 1.8. alkaen muiden kuntien kanssa.</p> <p><i>Palvelualuejohtaja, rehtorit, opettajat</i></p>	rä	tukseen lisää	- 130 000 €/5kk	kohta 26
		Kuljetusten määrä			

Strategisen sopimuksen kaupunginhallitukseen nähden sitova tavoite	Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet
Lasten ja oppijoiden hyvinvointia lisätään kestäväällä tavalla	<p>Ennaltaehkäisevää toimintaa kehitetään osana yhteisöllistä oppilashuoltoa ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kehitetään. Sivistystoimiala toimii pilottikohteena.</p>

			Terveyden edistämisen ja kestävä kehityksen näkökulmat toteutuvat koulutyössä.		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi Vastuu- ja yhteistyötahot	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
Kavennetaan koulujen välisiä eroja ja tuetaan haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja valtion erillisavustuksen turvin Tulosaluejohtaja, rehtorit	Suunnitelman toteuttaminen Valtionavustus lukuvuodelle 2015-2016 2 160 000 €	Suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen	Suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen	OKM:n valtion erillisavustus tassa-arvoa lisäviin toimenpiteisiin	
Kouluissa edistetään arki liikuntaa ja terveellisiä elämäntapoja	Oppilaiden koulupäivän aikaista liikuntaa kannustetaan ja tuetaan aktiivisin keinoin. Edistetään terveellisiä ruokailutottumuksia. <i>Rehtori, opettajat, koulujen muu henkilöstö, Arkea, koululiikunnanohjaajat, kouluterveydenhuolto</i>	Kouluterveyskysely ruokailusta annettu palaute ruokailevien oppilaiden osuus laajennettujen terveystarkastusten luokka-kohtaiset raportit	Oppilaat syövät kouluruokaa ja liikkuvat runsaasti Oppilaat ymmärtävät ylipainaisuuden riskit. Terveysnäkökohdat tiedostava elämäntapa	Liikkuva koulu -yhdysohjaajat, välituntivälineistö Kerhotoiminta Spin- ja välituntiliikuttajat Kouluterveyden huollon panos Arkean teemaviikot	Liikkuva Koulu Kerhotoiminnan kehittäminen Arkean mobiilipalauttehanke Maistussesse Kaste Kasvamme yhdessä -vanhempainillat
Kouluissa kiinnitetään huomiota oman asuin ympäristön ja luonnon arvostamiseen sekä energian ja luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön	Opetussuunnitelman arvo perusta, kasvatus ympäristötietoisuuteen ja luonnon arvostamiseen, aiheeseen liittyvät teemat, projektit, aikuisten esimerkki, energiankäytön mittaaminen, ympäristöpolku ja ekotukihenkilöiden toimin	Perusopetuksen laadunarviointi	Tietoisuus ja myönteinen asennoituminen Pysyvien ja kestävien toimintamallien monipuolisuus ja määrä	Ekotukihenkilöt Ympäristöpolun koordinaattori ja -yhdysohjaajat Valonian panostus sähkönkulutuksen seurantaan Tammerterhon opettaja Arkean ruokaprojektit Vihreä lippu -rahoitus	Vihreä lippu

	<p>ta, Tammenterhon toiminta, Arkean ruokahävikki- viikko</p> <p><i>Kouluissa työskentelevät aikuiset, oppilaat, Arkea, ekotukihenkilöt, Ympäris- töpolku-koordinaattori, Valonia, Tammenterhon luonto-opettaja, leirikoulut, 3. sektorin toimijat, Kiin- teistöliikelaitos</i></p>				
<p>Oppilashuollon uusi opetus- suunnitelma jalkaute- taan. Kiinnitetään erityis- tä huomiota yhteisölli- syyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämi- seen.</p>	<p>Yhteisöllisen oppilashuol- lon toiminta työyhteisön toimintatapo- jen kehittäminen</p> <p><i>Rehtori ja muu henkilöstö</i></p>	<p>Perusopetuksen laa- dunarviointi Kunta-10 Kouluterveyskysely</p>	<p>Uuden opetussuunni- telman tunteminen ja noudattaminen. Ar- viointilukujen positiiv- inen kehittyminen.</p>	<p>Aikaresurssi yhteisöllisen oppi- lashuoltoryhmän toimintaan ja yhteisiin kehittämispalaveriin Yhteisöllisen oppilashuoltoryh- män TVA-korvaus</p>	